

5. Про схвалення Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 берез. 2016 р. № 219-р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/219-2016-%D1%80>, вільний (дата звернення: 16.03.2018). – Назва з екрана.

6. Програма розвитку культури у Миколаївській області на 2017-2018 роки [Електронний ресурс] : рішення голови облради від 22 груд. 2016 р. № 8 / В. В. Москаленко ; Миколаїв. облрада. – Миколаїв : [б. в.], 2016. – 28 с. – Режим доступу: <https://www.mk-oblrada.gov.ua/UserFiles/decree/15186084815a84206101b77.pdf>, вільний (дата звернення: 16.03.2018). – Назва з екрана.

7. Стратегічний план 2016-2021 [Електронний ресурс] : прийнято Правлінням ІФЛА, груд. 2015 / пер. з англ. Кн. палати України. – 9 с. – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net/IFLA.pdf>, вільний (дата звернення: 16.03.2018). – Назва з екрана.

8. Стратегія розвитку Миколаївської області на період до 2020 року [Електронний ресурс] : рішення облради від 16 квіт. 2015 р. № 9. – Миколаїв : [б. в.], 2015 – 113 с. // Миколаївська обласна державна адміністрація : офіц. сайт. – Режим доступу: <http://www.mk.gov.ua/ua/economy/strateg>, вільний (дата звернення: 16.03.2018). – Назва з екрана.

Архипова Л.М.

д.т.н., проф., завідувач кафедри туризму,
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В ПРИКОРДОННИХ ОБЛАСТЯХ

Розвиток міжнародного туризму в прикордонних областях – це стратегічна потреба Карпатського регіону. Актуальним є створення Карпатського культурного маршруту, що перетинає кілька регіонів України та Румунії та стане гарною відправною точкою для розвитку та просування міжнародного культурного туризму[1]. Карпатський культурний маршрут також може розглядатись як стійка, етнічна та соціальна модель, оскільки вона базується на місцевих знаннях, навичках та майнових ресурсах. Він об'єднуватиме кілька міст, сіл, сільських громад у Карпатському регіоні та представлятиме Карпати як єдиний туристичний напрямок. Цей маршрут розглядається як продукт, призначений для туристичного ринку, який буде використовуватися для створення стабільної економіки в регіоні.

Розвиток Карпатського культурного маршруту як інтегрованого туристичного продукту культурної спадщини має важливе значення для

розвитку культурного туризму та місцевої культури та збереження історичної спадщини в прикордонних областях (Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька області України та округу Марамуреш, Румунія). Завдяки великій кількості пам'яток археології, історії, монументального мистецтва та архітектури, а також містобудування, цей регіон вважається регіоном з досить великою кількістю визначних пам'ятників історії та культури в Європі. В Івано-Франківській та Закарпатській областях України та повіті Марамуреш Румунії нараховується 6047 пам'яток історії та культури [2].

Згідно з національним реєстром, оновленим у 2015 році Національним інститутом спадщини, округ Марамуреш включає 610 об'єктів національної спадщини (з яких понад 180 об'єктів є історичними пам'ятками національного значення), у тому числі: 87 об'єктів з епохи неоліту; 26 археологічних об'єктів; 20 фортець; 196 церков і монастирів; 20 кладовищ; 19 історичних пам'яток; 3 історичні центри міст; 10 музеїв та меморіальних будинків. З майже 100 старих дерев'яних церков у Марамуреш в 1999 році до списку Всесвітньої спадщини було включено 8 дерев'яних храмів. Це дерев'яні церкви ЮНЕСКО з готичною архітектурою, розташована в селах Барсана, Будешті, Десешті, Іуде (датована 1364), Плопши, ПовієлієІзеє, Рогоз і Сурдешті (з його непропорційно гігантським шпилем (72 м), це одна з найвищих дерев'яних будівель Європи). За даними дослідницького центру Бухаресту, який аналізує культурні продукти, повіт Марамуреш посідає перше місце в Румунії з точки зору кількості об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО і є одним з десяти кращих напрямків розвитку культури в Румунії [3].

За кількістю пам'яток архітектури та містобудування Івано-Франківська область, одна з найменших за територією та населенням, посідає третє місце в Україні. На сьогодні в державному реєстрі Івано-Франківської області налічується 3944 об'єктів культурної спадщини (у тому числі 107 об'єктів національного значення), з них: 1490 об'єктів археології (з них 12 – загальнодержавного значення); 869 історичних об'єктів (у тому числі 4 – загальнодержавного значення); 142 об'єкти монументального мистецтва (у тому числі 1 – загальнодержавного значення); 1443 об'єкти архітектури, містобудування (у тому числі 90 – державного значення). За рішенням ЮНЕСКО, Івано-Франківська область представлена двома пам'ятниками світового значення: Церквою Походження Святого Духа в місті Рогатин та церквою Різдва Пресвятої Богородиці в селі Нижній Вербіж Коломийський район [4].

У Закарпатській області на території державної охорони знаходяться 1493 пам'ятки культурної спадщини, у тому числі 478 об'єктів археології, 505 історичних об'єктів, 87 об'єктів монументального мистецтва, 205 об'єктів архітектури, міського планування, 36 садово-городніх об'єктів, 175 ландшафтних об'єктів, 7 об'єкти науки і техніки, з них 177 об'єктів мають загальнодержавне значення, у першу чергу включають середньовічні замки та унікальні пам'ятники сакральної дерев'яної архітектури. До культурних об'єктів

Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО належать Церква Вознесіння Господнього (Струківська) – одна з найдосконаліших дерев'яних церков на всій Гуцульщині, знаходиться в с. Ясеня, Рахівського району та Церква святого Михайла в с. Ужок, Великоберезнянського району – дерев'яна церква, що є своєрідною візитівкою Закарпаття і однією з найцікавіших споруд бойківського стилю – побудована у 1745 р. [5].

У Чернівецькій області на державному обліку і під охороною держави налічується 1767 об'єктів, із яких 694 – пам'ятки архітектури і містобудування (62 – національного значення), 530 – пам'яток історії, 467 – пам'яток археології, 76 – пам'яток монументального мистецтва [6]. До культурних об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО належить резиденція митрополитів Буковини і Далмації збудована у 1864 – 1882 рр. як центр майбутньої Буковинської митрополії. Попри відносно молодий вік, резиденція є справжньою перлиною Карпатського Єврорегіону. Зведена у стилі еклектики, споруда вражає красою та масштабами. Ансамбль будівлі становлять: головний корпус, церква Трьох Святителів, колишній пресвітерія, дендропарк. Нині пам'ятка місце розташування Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Єдина зі споруд освітнього значення, внесена до списку ЮНЕСКО.

Історична та культурна спадщина є важливим потенціалом регіону, який передбачає успішний розвиток стратегічного пріоритету – туризму. Культурний туризм – одна з найдавніших форм туризму і є однією з головних мотивацій для подорожей. Всесвітня туристична організація оцінює бажання культурних поїздок як 40% мотивації усіх подорожей. На європейському рівні ця форма туризму зростає, але Карпатський регіон скористався дуже невеликим відсотком, оскільки культурний туризм в Україні та Румунії є одним з найнижчих у Європі, а міжнародні туристи не знають про високий культурний потенціал Карпатського регіону.

Багате культурно-етнографічне придане Карпатського регіону, що налічує більше 6000 найменувань культурної спадщини, представляє як національний, так і міжнародний інтерес, являє собою чудову можливість сприяти та розвивати культурний туризм в контексті 2018 року – Європейського року культурної спадщини [7]. Туристи з усієї Європи заохочуються відкривати для себе культурну спадщину Європи та посилювати відчуття приналежності до спільного європейського простору. Міжкультурна розмова про те, що ми маємо спільного, може розвиватися на транскордонному та європейському рівнях.

Карпатський регіон однозначно виграє від підвищеної зацікавленості туристів за традиційним культурним напрямком туризму. Необхідні інноваційні рішення, спрямовані на підтримку та збереження культурних пам'яток регіону та заохочення культурного діалогу на транскордонному рівні. Історична та культурна спадщина як важливий потенціал розвитку культурного туризму Карпатського Єврорегіону практично не використовується зараз. Основна проблема полягає в тому, що історичні та культурні об'єкти не оцінюються як туристичні ресурси, багато видатних пам'яток не включені в

спільні туристичні напрямки, туристичні та культурні маршрути, що призводить до їх використання в обмежених масштабах. Усе це суттєво впливає на розвиток туристичного бізнесу у сфері культурного туризму, який за сприяння може принести значний економічний та соціальний ефект.

Основні проблеми гармонізації сталого розвитку культурного туризму в Карпатському Євросередині пов'язані з відсутністю розвинених продуктів культурного туризму та браком інфраструктури; відсутністю загальної маркетингової стратегії; відсутність єдиної бази даних інформації про місця для культурного туризму; відсутність спільних засобів масової інформації для культурного туризму в Карпатському регіоні; відсутність культурного діалогу між прикордонними громадами. На сьогодні співробітники культурного туризму не мають достатніх знань, навичок та досвіду у створенні культурних продуктів у прикордонних районах. У свою чергу туристи та відвідувачі не завжди знають про правила та умови перебування в такому регіоні під час відвідування об'єктів історичної та культурної спадщини.

Важливим є обґрунтування особливостей історико-культурної спадщини Карпатського регіону для створення спільних туристичних місць та розвитку культурних маршрутів за різними історичними та культурними напрямками. Регіон також стикається з такими ключовими проблемами з обох сторін кордону: недостатнє бюджетне фінансування для розвитку культурного туризму; низький рівень транскордонного співробітництва у розвитку та просуванні культурного туризму в регіоні; відсутність чіткого туристичного іміджу регіону як інтегрованого культурного туризму.

Реалізація Карпатського культурного маршруту, а також пов'язаних з ним послуг та об'єктів, допоможе посилити привабливість регіону для туристів. Планування Карпатського культурного шляху допоможе активізувати райони з обмеженим розвитком, особливо з можливістю досягнення синергії між різними областями. Іншою характерною рисою маршруту є нематеріальна цінність продукту. Шляхи, пейзажі, природні простори та культурне надбання регіону – це частина колективного багатства і безперечно серце Карпатського культурного шляху. Розвиток маршруту як інтегрованого продукту туризму культурної спадщини буде ґрунтуватися на результатах аналітичних досліджень, соціологічних опитувань, бази даних, створеної мережі зацікавлених установ та організацій для встановлення міцних партнерських зв'язків у Карпатському культурному напрямку. Маршрут включатиме найвідоміші та найцікавіші об'єкти історико-культурної спадщини регіону, які підтримуватимуть розвиток культурного туризму, місцеву культуру та збереження історичної спадщини Карпатського регіону. Спільні інформаційно-пропагандистські заходи (конференції, круглі столи, семінари) стануть платформою для обговорення проблем та можливостей культурного туризму в Карпатському регіоні; пошуку рішення для регіонального розвитку.

Список використаних джерел:

1. Адамович С. В. Соборність та регіональний розвиток у суспільно-політичному житті незалежної України / С. В. Адамович. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2009. – 884 с
2. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
3. Світова спадщина ЮНЕСКО. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.unionpedia.org>
4. Перелік пам'яток культурної спадщини національного значення Івано-Франківської області, занесених до державного реєстру нерухомих пам'яток України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.gov.ua/dataset/resource/>
5. Культурні традиції Закарпаття. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrainer.net/nasha-fajta-all-zakarpattia-in-one-cartoon>
6. Паспорт Чернівецької області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bukoda.gov.ua/sites/default/files
7. Охорона нерухомих об'єктів культурної спадщини. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.carpathia.gov.ua/sites/default/files/imce/130517_731-iii.pdf.

Атланов В.В.,
викладач кафедри дизайну
ВП «МФ КНУКіМ»,
М. Миколаїв

МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ

Стрімкий розвиток комп'ютерних технологій поставив перед вищими навчальними закладами проблему швидкого переформування тематичних планів та навчально-методичних матеріалів.

Наприклад, при підготовці студентів-дизайнерів спеціалізованими дисциплінами, таким як комп'ютерні технології, викладач змушений протягом семестру корегувати свій тематичний план у зв'язку з появою на ринку нових програмних продуктів, які настільки революційно змінюють підходи до проектування, що роблять застарілими ті знання та навички, які студент мав би отримати за поточними навчальними планами.

Проблема посилюється тими фактами, що викладач так само, як і студент виявляється абсолютно незнайомий з продуктом і часу на його опанування просто немає.

Постає питання як в таких умовах будувати навчальний процес без шкоди для його ефективності.